

RAADSINFORMATIEBRIEF

De leden van de raad

Postbus 200
2920 AE KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Datum: 8 mei 2012
Ons kenmerk: 2012002371
Afdeling: Samenleving
Contactpersoon: M. Huisman/R.Knoop
Uw brief van:
Onderwerp: Jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel

Datum verzending:

Geachte leden van de raad,

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over het jongerenwerk in onze gemeente.

In Krimpen aan den IJssel wordt het jongerenwerk uitgevoerd door Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden Holland (JJMH). Deze organisatie ontvangt daarvoor van de gemeente een budgetsubsidie. Al eerder werden knelpunten gesignaleerd ten aanzien van het jeugd- en jongerenwerk. Ook nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de ontwikkelingen met betrekking tot jeugdzorg, riepen vragen op over kwaliteit en effectiviteit van de inzet van JJMH. Zoals u weet, was dat voor ons reden om door NOORDAenCO een onderzoek te laten uitvoeren naar het jeugd- jongerenwerk. Een onderzoeksteam onder leiding van de heer Jaap Noorda is in Krimpen aan den IJssel aan de slag gegaan.

Het onderzoek Jeugd – en jongerenwerk Krimpen aan den IJssel

Wat is er geconstateerd?

Eén van de belangrijke constatering is dat het jongerenwerk te weinig jongeren bereikt én dat er sprake is van cultuurgericht jongerenwerk i.p.v. buurtgericht jongerenwerk, met ruimte voor ontmoeting, sport, vorming, voorlichting en dialoog. Deze vorm van jongerenwerk zou naar de mening van de onderzoekers meer bij Krimpen aan den IJssel passen. De huidige verantwoording van het jongerenwerk geeft weinig inzicht in bereik en resultaten. Samenwerking met partners laat te wensen over.

Waar hebben de jongeren behoefte aan?

In het onderzoeksrapport wordt ook stilgestaan bij de wensen en behoeften van jongeren. Het gaat dan om de behoefte aan activiteiten en uitgaansgelegenheden. Bv. voetbal, of basketbaltoernooi, dj cursus, bioscoop, festivals en feesten, verruimen sluitingstijden. Maar ook om beter onderhoud van voetbalvelden en goede hangplekken. Boys, vinden de jongeren over het algemeen, niet geschikt, of de Boy staat niet op juiste plaats. Belangrijke constatering is dat jongeren serieus genomen willen worden.

Wat heeft Krimpen nodig?

Het jongerenwerk moet zich naar de mening van de onderzoekers vooral richten op jongeren in de leeftijd van 12-17 jaar. Met modern buurtgericht jongerenwerk kunnen jongeren van 12-17 jaar begeleid worden bij hun vrijetijdsbesteding in hun woonomgeving vanuit zowel allerlei accommodaties als ambulant op straat, bij voetbalkooien en officiële ontmoetingsplekken. De voorzieningen voor deze doelgroep, zoals bv boys, sportveldjes, bankjes etc verdient een kwaliteitsupdate.

Jongeren vanaf 18 jaar hebben meer behoefte aan evenementen met veel ruimte voor plezier en ontmoeting van leeftijdsgenoten. Ze hebben behoefte aan een blijk van belangstelling en waardering voor hun onderdeel van de gemeenschap en van de kant van de gemeente. Voor zowel de jongeren van 12-17 jaar, als de jongeren van 18plus is voorlichting nodig ten aanzien van alcohol- en drugsgebruik. Verder heeft een deel van de jongeren van deze leeftijdsgroepen individuele begeleiding nodig.

Heldere kaders voor het jongerenwerk

Om tot een goed functionerende jeugd- en jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel te komen is het belangrijk dat de vraag vanuit de gemeente en het aanbod vanuit het jongerenwerk goed op elkaar afgestemd is. Hierbij is het van belang dat we als gemeente een heldere opdracht formuleren en duidelijke afspraken maken over de verantwoording van de pedagogische kwaliteit van het jongerenwerk, effecten bij individuele jongeren die deelnemen aan het jongerenwerk en de bijdrage van het jongerenwerk aan gunstige maatschappelijke effecten voor de woonomgeving en de maatschappij.

We kiezen voor modern jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel

Modern jongerenwerk is een opbouwwerkachtige vorm van jongerenwerk, waarbij een team van professionele jongerenwerkers verantwoordelijkheid neemt voor de vrijetijdsbegeleiding van alle jongeren uit de risicocategorie in een bepaald werkgebied. De werkwijze omvat zowel de inzet van inloopaccommodaties met een activiteitsaanbod voor tieners en jongeren in de buurt, als outreachend werken op vindplaatsen van jongeren in wijken. Andere onderdelen van de werkwijze zijn toeleiden van individuele jongeren met vragen en problemen naar gespecialiseerde jongerenvoorzieningen en inschakeling van partnerorganisaties, zoals bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin, actieve bewoners en nuttige steunpunten in de gemeente die dienstbaar kunnen zijn voor een aanbod aan de doelgroep. Jongerenwerk heeft ook een taak in het bevorderen van een goede verstandhouding tussen jong en oud in woonwijken. Met name daar waar veel jeugd woont en waar sprake is van een sterke beleving van overlast over en weer, is het zaak de nodige dialogische activiteiten tussen jong en oud te regelen. Deze activiteiten moeten zoveel mogelijk onderdeel uitmaken van de reguliere programmering van professioneel jongerenwerk.

De volgende overwegingen hebben voor ons een rol gespeeld om te kiezen voor modern jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel.

1. Landelijk gedachtegoed ten aanzien van jeugdbeleid regionaal omarmd.

Kijkend naar de decentralisatie van de jeugdzorg onderschrijven we het landelijk ontwikkelde gedachtegoed, dat inzet op twee pijlers, te weten een sterke en positieve basis in onze samenleving voor jeugd en ouders door het versterken van de informele steun van sociale netwerken (bouwend aan de zogeheten pedagogische *civil society*) en de algemene voorzieningen. En aanvullend hierop: Een samenhangende zorgstructuur in het stelsel realiseren, erop gericht de opvoeding niet over te nemen, maar zoveel mogelijk te versterken.

Daarnaast hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

2. Jongerenwerk is één van de partners bij het versterken van de opvoedomgeving

Het jongerenwerk is één van de actoren, die vanwege hun professionele taakstelling zelf geen deel uitmaken van de (pedagogische) civil society, maar deze wel kunnen ondersteunen, activeren en/of stimuleren; ieder vanuit zijn eigen rol en kracht.

3. Jongerenwerk, een basisvoorziening

Het jongerenwerk is één van de basisvoorzieningen die goed moet functioneren en dus op orde moet zijn zodat kinderen kunnen opgroeien tot participerende volwassenen
Het jongerenwerk richt zich daarbij op de ontwikkeling en ontplooiing van jongeren en hun maatschappelijke betrokkenheid, zodat zij opgroeien tot participerende, zelfredzame burgers.

4. Jongerenwerk ook van belang bij het beperken van jeugdoverlast

Naast vorming en talentontwikkeling wordt het jongerenwerk ook een belangrijke taak toegedicht op het gebied van overlastbestrijding. Door het stimuleren van een betere verstandhouding tussen jongeren en hun woonomgeving en door sturing en begeleiding te bieden naar bestaand aanbod van activiteiten, kunnen jeugd- en jongerenwerkers overlast en vandalisme terugdringen. Jongeren nemen zo actief deel aan de maatschappij, hebben de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen maar houden wel rekening met hun omgeving.

5. Jongerenwerk, één van de actoren binnen het jeugdbeleid

Jongerenwerk is geen solistische opgave, maar samenwerking met andere actoren die een rol spelen in het stimuleren en corrigeren bij het opgroeien, volwassen worden en de maatschappelijke integratie van jongeren, is vereist. Belangrijke samenwerkingspartners zijn andere aanbieders van vrijetijdsbesteding, politie, scholen, gemeente, (jeugd)zorg, toeleidingsvoorzieningen op het gebied van school en werk, bedrijfsleven, kinderopvang, buurtorganisaties, buurtbewoners en ouders. Hierbij is het van belang dat de rollen en verwachtingen van de samenwerkingspartners helder is. Uitgangspunt daarbij is elkaars core-business respecteren en elkaar versterken. Partners hebben aanvullend ieder hun eigen taak binnen het jeugdbeleid.

Om de samenwerking te verstevigen is het belangrijk om de uitgangspunten, zoals deze ook zijn vastgelegd in de beleidsnota Wmo én het jeugdbeleid met elkaar te delen. Het gaat hier om uitgangspunten zoals, naast de ouder staan (of wel we praten niet *over* ouders maar *met* ouders), het gebruiken van het sociaal netwerk van het gezin/de jongere het versterken van de eigen kracht van gezinnen, én te werken vanuit het principe één gezin, één plan, waarbij het Centrum voor Jeugd en Gezin een regiefunctie heeft. Samenwerken moet er toe bijdragen dat het gezin, (of de jeugdige) die effectieve ondersteuning krijgt die het nodig heeft.

6. *Huisvesting van jongerenwerk moet aansluiten bij de doelgroep en is geen doel op zich*
De huisvesting is slechts faciliterend én geen doel op zich. Bestaande voorzieningen, waaronder het Onderdak en andere voorzieningen die aansluiten bij de doelgroep, dienen benut te worden. In concreto betekent dit dat het jongerenwerk afstand doet van de locatie Big Bear. Deze locatie is niet geschikt voor het modern jongerenwerk en ook niet voor de doelgroep.

Doelgroep van het jongerenwerk

We hebben – overeenkomstig het advies van NOORDAenCO - besloten de doelgroep van het jongerenwerk grotendeels te richten op jongeren uit laaggeschoolde jongeren met relatief meer risico op maatschappelijke jeugdproblemen in de leeftijdsgroep 12-17 jaar. Jongerenwerkers moeten in staat zijn deze doelgroep te bereiken. Dit doen zij deels met accommodatiegebonden activiteiten en deels door ambulante jongerenwerk.

Het jongerenwerk dient zich niet specifiek te richten op jeugd van 18 jaar en ouder, want het merendeel van deze jongeren van 18 jaar en ouder moet in staat zijn de vrije tijd zelfstandig te kunnen invullen.

Afspraken met de stichting Jeugd- en jongerenwerk Midden-Holland

De bevindingen van het rapport zijn besproken met de Stichting Jeugd- en jongerenwerk Midden-Holland. De stichting is in eerste instantie geschrokken van de resultaten van het onderzoek. De stichting heeft vervolgens de handschoenen opgepakt en is met ondersteuning van NOORDAenCO aan de slag gegaan. NOORDAenCO heeft de stichting op twee punten ondersteund, te weten het opstellen van het verbeterplan om te komen tot modern jeugd en jongerenwerk én parallel daar aan gerichte bijscholing van de jongerenwerkers.

Met de stichting Jeugd- en jongerenwerk Midden Holland hebben wij het volgende afgesproken.

Het jongerenwerk begeleidt jongeren in de leeftijd van 12- 17 jaar die het nodig hebben bij het opgroeien tot participerende burgers. Op het persoonlijke vlak betekent dat het begeleiden van individuele jeugdigen bij het proces van volwassenwording, naar het opgroeien tot actieve, zelfstandige en betrokken burgers. Op het maatschappelijke vlak gaat het om bevordering van de participatie van kinderen en jongeren in de lokale samenleving en in de maatschappij als geheel.

Met JJMH is ten aanzien van de groep 18 plussers wel afgesproken dat zij oog en oor houden voor deze groep. Zij geven ons inzicht in deze groep jongeren en dragen er zorg voor dat deze jongeren begeleid worden naar de reguliere voorzieningen, die daar voor zijn. Ook zal JJMH ons rapporteren over eventuele leemten in het aanbod voor de 18plussers.

Het jongerenwerk wordt georganiseerd volgens de methodiek Modern jongerenwerk. Dit betekent o.a. dat het jongerenwerk gericht is op:

- Het ondersteunen, activeren en/of stimuleren van de opvoedomgeving (de pedagogische civil society).
- Het begeleiden van jongeren naar volwassenheid. Het jongerenwerk richt zich daarbij op de ontwikkeling en ontplooiing van jongeren en hun maatschappelijke betrokkenheid, zodat zij opgroeien tot participerende en zelfredzame burgers. De jongerenwerkers nemen hun verantwoordelijkheid voor de vrijetijdsbegeleiding van alle jongeren uit de risicocategorie in een bepaald werkgebied. De werkwijze omvat zowel de inzet van inloopaccommodaties met een activiteitenaanbod voor tieners en jongeren in de buurt, als outreachend werken op vindplaatsen van jongeren in wijken. Andere onderdelen van de werkwijze zijn toeleiden van individuele jongeren met vragen en problemen naar gespecialiseerde jongerenvoorzieningen en inschakeling van partnerorganisaties, zoals bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin, actieve bewoners en nuttige steunpunten in de gemeente die dienstbaar kunnen zijn voor een aanbod aan de doelgroep. Jongerenwerk heeft ook een taak in het bevorderen van een goede verstandhouding tussen jong en oud in woonwijken. Met name daar waar veel jeugd woont en waar sprake is van een sterke beleving van overlast over en weer, is het zaak de nodige dialogische activiteiten tussen jong en oud te regelen. Deze activiteiten moeten zoveel mogelijk onderdeel uitmaken van de reguliere programmering van professioneel jongerenwerk.
- Bij de keuze van het aanbod voor de jongeren is het belangrijk om te bezien of het aanbod geschikt is om meiden te bereiken, deels specifiek maar ook gemengd. Het gaat dan om een divers en voor meiden aantrekkelijk aanbod en een veilige omgeving.
- Jeugdparticipatie is een belangrijke doelstelling van het jongerenwerk. Door jongeren te motiveren, te activeren om initiatieven te nemen ontwikkelen jongeren vaardigheden, zoals samenwerken en contacten leggen, organiseren en meedoen in de samenleving.
- Ontmoeting en recreatie, inclusief sport, is een kernactiviteit van het jongerenwerk. Het gaat hierbij om inloopactiviteiten. Jongeren willen elkaar ontmoeten. De openingstijden van de inloop moet goed afgestemd zijn op verplichtingen die school, bijbaan en werk met zich meebrengen. In het weekend moet het jongerenwerk niet concurreren met het aanbod van het uitgaanscircuit. Bij de recreatieve activiteiten, zoals sport, dient aansluiting gezocht te worden met reguliere aanbieders. Het jeugd- en jongerenwerk kan zijn taken afstemmen met de sportmakelaar.
- Het jongerenwerk organiseert ook activiteiten die gericht zijn op educatie. Het gaat dan om een laagdrempelig aanbod, die gericht is op de ontplooiing van de jongeren. Bij een dergelijke aanbod is samenwerking met partners noodzakelijk.
- Jongerenwerkers hanteren de volgende uitgangspunten, een ouder is primair verantwoordelijk voor problemen in de opvoeding, de samenwerkende partners staan naast de ouder (of wel we praten niet *over* ouders maar *met* ouders), gebruiken het sociaal netwerk van het gezin/de jongere, versterken de eigen kracht van gezinnen, én werken vanuit het principe één gezin, één plan, waarbij het Centrum voor Jeugd en Gezin een regiefunctie heeft. Samenwerken moet er toe bijdragen dat het gezin, (of de jeugdige) die effectieve ondersteuning krijgt die het nodig heeft.

- Overlastbestrijding door de jeugd, door het verbeteren van verstandhouding tussen jongeren en hun woonomgeving en door sturing en begeleiding naar bestaand aanbod van activiteiten.
- Begeleiding van de jeugdredactie JonginKrimpen. In 2012 wordt de site geoptimaliseerd.
- Samenwerken met andere actoren die een rol hebben in het stimuleren en corrigeren bij het opgroeien, volwassen worden en de maatschappelijke integratie van jongeren. Belangrijke samenwerkingspartners zijn andere aanbieders van vrijetijdsbesteding, politie, scholen, gemeente, centrum voor jeugd en gezin, toeleidingsvoorzieningen op het gebied van school en werk, bedrijfsleven, kinderopvang, buurtorganisaties, buurtbewoners en ouders.
- De stichting JJMH moet meer doen voor minder geld. JJMH geeft aan hoe zij vanaf 2014 de taakstelling van € 50.000 gaan invullen.
- De verantwoording van het jongerenwerk vindt door de stichting JJMH plaats aan de hand van drie aspecten van professioneel jongerenwerk, te weten 1) de pedagogische kwaliteit, 2) individuele effecten bij jongeren en 3) maatschappelijke effecten.

Wij zien 2012 als een overgangsjaar. Wij zullen dan ook aan de hand van de ervaringen die wij op doen in dit jaar, komen tot een nieuw beleidskader subsidiering jongerenwerk.

Overige aandachtspunten

Naast het jeugd en jongerenwerk zijn ook nog andere zaken benoemd in het onderzoeksrapport.

Kwaliteitsupdate voor voorzieningen voor de jongeren (bv boys, sportveldjes, bankjes etc)
 Zoals in de inleiding is aangegeven is er ook aandacht nodig voor het onderhoud van voetbalvelden en goede hangplekken. Bij de uitvoering van de Nota speelplaatsenbeleid is een participatietraject gestart. De opmerkingen van de jongeren zijn herkenbaar vanuit dit traject én bij de uitvoering van het speelplaatsenbeleid is hier dan ook aandacht voor..

Afscheid van Big Bear

JJMH geeft aan dat met ingang van 1 juni er geen activiteiten meer in de Big Bear plaatsvinden. We zijn ons aan het bezinnen over de toekomst van de Big Bear.

Tot slot

Het Rapport "Onderzoek jongerenwerk Krimpen aan den IJssel" door NOORDAenCO, alsmede het plan van aanpak Jongerenwerk Krimpen aan den IJssel en werkplan 2012 Jongerenwerk Krimpen aan den IJssel liggen voor u ter inzage. (c.q. zijn digitaal voor u beschikbaar).

Hoogachtend,
 Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,
 De secretaris, De burgemeester,

